

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostolpna m. vrsta
enkrat 50 para, večkrat popus

JUGOSLAVIJA

ni franko.
SVEUČELIŠKI KNJIŽNJIČI LJUBLJANA,
(OBVEZNI IZVOD).

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
Marijin trg 8. Telefon 44
opisi se ne vračajo.
nem je priložiti znam
za odgovor

Zaradi prekinjenja telefonske zveze z Beogradom so postale le zadnje vesti iz Beograda.

Zasedanje narodne skupščine.

ZEMLJERADNIŠKI PROTESTI ZOPER NOTRANJEGA MINISTRA. PATRIJOTIČEN GOVOR POSLANCA HRVATSKE SELJAČKE STRANKE DR. HÄUSLERJA.

Beograd, 17. okt. (Izv.) Danes se je narodna skupščina po daljšem premoru opet sestala. Ob 11. dopoldne je otvoril sejo podpredsednik Vujičić. — Pred prehodom na dnevni red prečita tajnik dr. Janjić zapisnik zadnje seje. Med čitanjem se poslanci zbirajo v skupinah in se živahno razgovarjajo o dejstvu, da je prišel v narodno skupščino tudi bivši poslanec hrvatske republikanske seljačke stranke dr. Karlo Häusler. Določilo se je tudi, da se v novinarski loži nahaja Radićev odposlanec Vinko Lovreković. Zapisnik zadnje seje se sprejme. Pri čitanju došlih prošelj in priobz vpraša zemljoradnik Stajić podpredsednika, zakaj je minister za notranje stvari prepovedal v Dalmaciji zborovanja zemljoradniške stranke. Predsednik odgovarja, da na to vprašanje ne more dati odgovora, ampak naj se poslanec v tej zadevi obrne na pravost na notranjega ministra. — Minister za notranje zadeve Kosta Timotijević odgovarja poslancu Stajiću, da je prepovedal shode v Dalmaciji, ker so zemljoradniški poslanci hujkali na zborovanjih v Dalmaciji proti »vladom« in psovali tudi Srbe v Beogradu. Zemljoradniški so vsled teh besed ministruvo nejevoljni in protestirajo, dokler izzovejo izvajanja ministra pri ostalih poslancih začudenje in se obračajo zaradi tega proti zemljoradnikom in njihovi demagogiji. — Nato povzame besedo bivši poslanec hrvatske republikanske seljačke stranke dr. Karlo Häusler, ki je danes prvič na seji narodne skupščine. Izjavlja, da porablja to priliko in da pozdravi svoje kolege v skupščini. Naglašja, da se čuti srečnega, da se nahaja tukaj in prosi vse poslance, naj imajo zaupanje vanj in naj nje in njegovo postopanje ne obsojajo, ampak naj ga presoja po njegovem delovanju kot člana narodne skupščine. Svoj korak in svoj prihod v Beograd utemeljuje s tem, da mu po njegovem mnenju njegova izvolitev za poslanca nalaga, da mora nositi tudi del odgovornosti za delovanje parlamenta. Poudarja, da je izgubil potrpežljivost zaradi Radićeve abstinence. Nato poda kratko sliko svojega delovanja od dneva, ko je bil v Sremlu izvoljen za narodnega poslanca. Pravi, da je takoj po volitvah pozval Stjepan Radić vse poslance hrvatske republi-

kanske seljačke stranke v Zagreb, kjer se je sklenilo, da se njihov klub ne udeležijo parlamentarnega delovanja. Vprašanje, ali naj se njihov klub udeležuje sej narodne skupščine, se je razpravljalo na raznih sestankih in javnih shodih. Govornik naglašja, da je zadal bil prepričanje, da so vsi kandidati hrvatske republikanske seljačke stranke na volilni agitaciji govorili tako, da se je moglo videti, da bodo šli kot izvoljeni zastopniki naroda v Beograd. Dr. Häusler prečita nato izjavo, ki jo je podal povodom svojega izstopa iz hrvatske republikanske seljačke stranke in ki so jo najprej prinesle zagrebške »Novosti«. Govornik pojasnjuje potem svoje mnenje o narodnem edinstvu, dasi zatrjuje Radić, da ni narodnega edinstva, ampak da gre za dva naroda. Dr. Häusler zastopa stališče, da se revizija ustave ne sme izvesti in zahteva, naj se donese le dodatek k ustavi. On je tudi za sodelovanje narodne skupščine na širši podlagi. Ko omenja govornik pokojnega kralja Petra I., vstanejo vsi poslanci. Kralja Petra nazivlje dr. Häusler heroja in osvobodilca, ker je dokončal veliko delo ujedinjenja. Govornik je vesel, da je prišel v Beograd, ki je danes simbol edinstva. Da je prišel v Beograd, so zahtevali tudi sveži grobovi onih junakov srbskih in jugoslovanskih divizij, ki so prelile svojo kri za osvobodjenje vseh Hrvatov in Slovencev. Govor dr. Häuslerja izzove v vsej zbornici burno odobravanje, posebno pri njegovih besedah, da ne zahteva revizije ustave. — Nato preide zbornica na dnevni red: zakonski načrt o izpremembi zakona o splošni upravi. Po kratkem govoru ministra za notranje stvari Timotijevića in odborovega poročevalca Perića odredi predsednik Vujičić poimensko glasovanje, da ugotovi sklepčnost. — Ob 2. popoldne se seja narodne skupščine še ni prekinila. (Nadaljna poročila so izostala zaradi slabe telefonske zveze z Beogradom.)

UKAZ O NOVM ZASEDANJU NARODNE SKUPŠČINE.

Beograd, 17. okt. (Izv.) Včeraj je kralj Aleksander podpisal ukaz, s katerim se zatvarja letošnje zasedanje narodne skupščine in se parlament skliče k novemu zasedanju.

NOTRANJI MINISTER O MOBILIZACIJI JUGOSLOVANSKIH ČETNIKOV.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Včeraj je minister za notranje stvari Kosta Timotijević pozval k sebi zastopnike jugoslovanskih nacionalistov in četnikov, ki so odredili mobilizacijo vseh svojih članov. Izjavil jim je, da ne more dopustiti nobene oborožene akcije in da bo nastopil z vso strogostjo proti vsakomur, ki si prilašča nekako diktaturo. Izvrševalni odbor pa je vztrajal na svojem sklepu in odposlal še svoje čete, ne ve se pa, v kateri smeri.

TUDI NACIONALISTI ZAGREBSKE OBLASTI MOBILIZIRANI.

Zagreb, 17. okt. (Izv.) Oblastni odbor organizacije jugoslovanskih nacionalistov v Zagrebu je izdal na organizacije svojega področja sledeči poziv: »Po nalogu izvrševalnega odbora se odreja mobilizacija jugoslovanskih nacionalistov na ozemlju zagrebske oblasti. Vsi krajevni odbori so obvezani, da tekom 48 ur predložijo oblastnemu odboru seznam vseh prijavljenih članov in da čakajo na nadaljne odredbe. Vse organizacije in člani se opozarjajo, da brezpogojno vzdržijo najstrožji red in da preprečijo vsak incident.«

VOJVODA BOŽA PETROVIĆ NJE- GOŠ V BEOGRADU.

Beograd, 17. okt. (Izv.) Vojvoda Petrović Njegoš, eden najbližjih sorodnikov kralja, je včeraj posetil kralja Aleksandra, nato pa ministrskega predsednika Pašića, s katerim se je razgovarjal dalj časa.

ZADEVA PRINCA GJORGJA BREZ KONCA.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Včeraj je posetil kraljevič Gjorgje ministrskega predsednika Pašića in mu je sporočil, da mu je finančni minister poton finančne uprave v Nišu nakazal 15.000 dinarjev. Princ je proti temu protestiral, ker ima po prejšnjih določbah dobiti veliko večjo vsoto. Predsednik vlade je v zvezi s tem posetil kraljeviča šel zvečer na dvor h kralju Aleksandru v avdienco.

MINISTRSTVO ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO DAJE PAŠIĆ RADIKALCEM.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) Muslimanski narodni klub je za jutri dopoldne sklical sejo, na kateri bo minister za trgovino in industrijo Omerović poročal o svoji konferenci z ministrskim predsednikom Pašićem o položaju. Zlasti bodo razpravljali na tej seji o nameri predsednika vlade, da se muslimanom odvzame ministrstvo za trgovino in industrijo, ker ga zahtevajo za se radikali. Na ta način ostane v vladi le en sam muslimanski minister.

DR. RIBAR ZOPETNI KANDIDAT NARODNE SKUPŠČINE.

Zagreb, 17. oktobra. (Izv.) »Slobodna Tribuna« poroča iz Beograda: Včeraj sta posetila predsednika demokratske stranke Ljubo Davidovića predsednik zemljoradniškega kluba Joca Jovanović in zastopnik jugoslovanskega kluba Stjepan Barić in sta mu izjavila, da njuna kluba želita, da se za predsednika narodne skupščine zopet izvoli dr. Ivan Ribar.

DEMobilizacija REŠKIH LEGIJO- NARJEV.

Reka, 17. okt. (Izv.) D'Annunzio je odredil demobilizacijo reških legionarjev. Vzrok ni znan.

Curij, 17. oktobra. Berlin 0.1875, Newyork 542, London 24.06, Pariz 40.80 Milan 22.85, Praga 17.70, Budimpešta 0.215, Zagreb 2.35, Bukarešta 3.35, Dunaj 0.0072, avstrijske krone 0.0078.

Berlin, 17. oktobra. Dunaj 3.98, Budimpešta 109.86, Milan 11.960, Praga 9313.30, Pariz 21.423.75, London 12.584.25, Newyork 2846.45, Curij 52.933.75.

Beograd, 17. oktobra. Devize: Dunaj 0—0.085, London 278.50—280.50, Pariz 479—481, Newyork 62.50—63.50, Ženeva 1165—1175, Milan 265—267, Praga 213—214, Bukarešta 0—40.50.

Zagreb, 17. oktobra. Devize: Dunaj 0.0839—0.0889, Berlin 2.14—2.44, Amsterdam 2444—2456, Bruselj 452.50—457.50, Budimpešta 2.42—2.72, Bukarešta 40.50—42.50, Italija 270—274, London 277—282, Newyork 62.50—63.50, Pariz 473.50—478.50, Praga 213.50—216.50, Sofija 41—43, Švica 1162.50—1172.50. Valute: Ameriški dolarji 61.50—62.50, avstrijske krone 0.087—0.093, bolgarski levi 0—42, češkoslovaške krone 211.50—214.50, napoleondori 0—250, nemške marke 2.25—0, italijanske lire 266—270, belgijski franki 0—450, poljske marke 0—0.75.

Pravilen odgovor.

Dvoličnost resolucije demokratske stranke, s katero je opredelila svoje stališče napram hrvatskemu vprašanju, je danes dovolj razčiščena in tudi priznana. Gosp. Davidović je sam po sprejetju resolucije izjavil: »Sem zadovoljen... V resoluciji se je povdarilo skoro vse, kar smo predlagali. Podčrtana je važnost hrvatskega vprašanja in priznala se je potreba njene čimprejšnje likvidacije. Mojo pot v Zagreb se ni obsodilo, kakor so zahtevali z druge strani ter se mi še dalje prepušča svobodna akcija v pripravljalnih delih«. Nasprotno pa je gosp. Pribičević objavil: »Zagrebski kongres izgublja po naši resoluciji vsako važnost. Naša resolucija veleva, da gremo v drugi smeri, kakor zahteva zagrebska resolucija«. To so istočasne izjave obeh voditeljev demokratske stranke. Jasno je, da bo moralo nasprotje, ki veje iz teh besed, prejšlejši izbiti v poostreni obliki na dan.

Priznati pa moramo, da se Davidović na zborovanju demokratske stranke ni držal tako, kakor bi moralo slediti iz njegovega odkritosrčnega govora na zagrebskem kongresu. Omahoval je! Značilno je že to, da se ni odločil govoriti demokratskim zborovalcem v daljših izjavah in jim predložiti z vso njemu lastno poštenostjo in dobroto važnost hrvatskega vprašanja in velikega zgodovinskega pomena sprave s hrvatskim narodom ter borbe proti velikosrbski radikalni stranki. Res je, izustiti bi bil moral tudi besedo o reviziji ustave. In nam se dozdeva, da se je gosp. Davidović ravno vsled te besede izognil velikemu političnemu govoru. Toda ravno vsled navedene dalekosežnosti hrvatskega vprašanja ter v interesu prave jugoslovanske smeri naše državne politike bi bil moral odkrito zahtevati novo načelno točko demokratske resolucije glede revizije ustave in sicer v tem smislu, kakor jo je hrvatski blok že sprejel: izprememba člena o oblastni razdelitvi države in določitev široke samouprave. V te dve gesli se skrčujejo toli razkrižana nevarnost revizije ustave. Izgleda, da je Davidović smatral, da mora ideja revizije ustave tudi v tem skrčenem obsegu dozoreti v sami demokratski stranki in da se bo hrvatski blok zadovoljil z resolucijami, ki mu izražajo popolno zaupanje za nadaljne korake.

To je bilo zmotno. Računal je samo z okoliščinami na demokratskem zboru in z možnostjo strankinega razkola. Pozabil pa je na hrvatski blok in na nade, ki so se nanj stavile v Zagrebu.

Taki dvolični resoluciji je moral naravno slediti odgovor iz Zagreba in hrvatski blok ga je te dni javno razglasil. V tem razglasu pravi, da je demokratska stranka z resolucijo dokazala, da ne obsoja zločine nasilnega beogradskega centralističnega režima proti hrvatskemu narodu in da računa še vedno z možnostjo, da bo z nadaljevanjem sedanjega režima zlomila odpor hrvatskega naroda.

V razglasu hrvatskega bloka pa se nahaja tudi stavek, ki ga moramo kot poštenu državljani odkrito priznati in o katerem moramo reči, da je v celotnem obsegu pravilen: Hrvatski blok upa, da bo srbski narod z državniki, ki v glavnem pravilno pojmujejo potrebo poštenega sporazuma med Srbi in Hrvati, kmalu, posebno pa po volitvah za vedno onemogočil sedanje vlastodržce, ki so glavna zapreka, da med Srbi in Hrvati ne pride do iskrenega razgovora, kaj šele do iskrenega in pravičnega sporazuma.

Kakor nas bole marsikateri nepremišljene izjave in kakor smo obsodili marsikateri vihravi korak hrvatskega bloka, v tem razglasu, posebno pa v njega zadnjem stavku, pa je obsojena današnja velikosrbska koalicija v vsej njeni nemoralni nagoti. O tej koaliciji se more reči, da je doslej izbegavala vsak razgovor s hrvatskim blokom, da se je vedno postavljala na intransigentno stališče preziranja in oblastnega vladanja za vsako ceno. In vendar so dosedanjí poizkusi, tako Protičevi, kakor tudi gosp. Davidovića popolnoma uspehi. Še vsakokrat, ko se je poizkusilo stopiti v stik s hrvatskim narodom, so sledile pomirljive izjave. In taka spravljiva izjava hrvatskega bloka je bila gotovo pripravljenost iti na kumanovsko proslavo in udeležiti se praškega izleta.

Mesto naravne poti, bomo dobili dolgočrajno vladno krizo. Davidović in Pribičević ne bosta mirovala, kakor sledi iz izjav, ki smo jih postavili na prvo mesto tega članka. Kaj bo vlada odgovorila na zagrebski kongres, kako bo mogla pri taki razdvojenosti voditeljev demokratske stranke nadaljevati s svojo velikosrbsko politiko?

Eno je gotovo: tako gladko se ne bo več vladalo v vodah vidovdanske ustave, kakor doslej. Plovba bo postala nesigurna. Samo če ne bo radikalna stranka obrnila jadra in s Protičem na čelu odvzela demokratski stranki priliko sprave s Hrvati, ki jo je sedaj tako briljantno zamudila...

Rusija se približuje Franciji.

Pariz, 17. oktobra. (Izv.) V političnih krogih, ki imajo zveze z zunanjim ministrstvom zatrjujejo, da se sovjetska vlada ni le v načelu izjavila pripravljenost, priznati Franciji predvojne dolgeve, ampak, da se bo s francosko vlado tudi kolikor mogoče kmalu sporazumeli glede obresti in odplačevanja dolga. Francoska delegacija naj bi v to svrhu čimprej prišla v Moskvo.

Med Londonom in Parizom živahno izmenjavajo misli o udeležbi Rusije na mirovni konferenci. Na podlagi pogajanj Herriota v Moskvi je francoska vlada opustila svoje pomisleke proti udeležbi Rusije in je v principu pripravljena dovoliti aktivno udeležbo. Tudi Anglija je vedno bolj naklonjena misli, da bi se z zastopniki Rusije usleda k mizi in začela razpravljati.

SVEČANO KRONANJE ROMUN- SKEGA KRALJA FERDINANDA.

Bukarešta, 17. oktobra (Izv.) V nedeljo so bile v Albi Juliji velike svečanosti povodom kronanja romunskega kralja Ferdinand. Slovesnemu činu je prisostvovala vsa kraljeva rodina, misije tujih držav, vsi ministri in dostojanstveniki, kakor tudi zastopniki parlamenta. Jugoslovanski dvor je zastopal princ Pavle. Kronanja se je tudi udeležila jugoslovanska kraljica Marija, hči kralja Ferdinand. Po kronanju je bilo veliko pregledanje romunskih čet.

BOLGARSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK ZA SPORAZUM Z NASO DRŽAVO.

Beograd, 17. oktobra. (Izv.) »Politika« piše, da je stavil bolgarski mini-

strski predsednik Stambulijski naši vladi vprašanje, ali more priiti v Beograd h konferenci, da se med obema državama doseže sporazum.

ORIENTSKA MIROVNA KONFERENCA SE SESTANE 9. NOV.

Pariz, 17. okt. (Izv.) Kakor vse kaže, se sestane konferenca, ki se bo baviła z vprašanjem bližnjega vzhoda, dne 6. novembra. Franklin Bouillon je predlagal francoskemu ministrskemu predsedniku Poincaréju, naj se izbere Smirna za mesto, kjer se bo vršila konferenca. Vendar pa se zavezniki iz gmočnih in moralnih razlogov ne strinjajo s tem, da bi se sklicala konferenca v to mesto. Ker je angorska vlada proti temu, da bi se izbralo kako švicarsko mesto, se bo konferenca vršila najbrže v Franciji ali Italiji.

Zemljoradniška agitacija po Dalmaciji.

NASILJE JAVNIH OBLASTI PROTI DALMATINSKIM KMETOM. LEPO »IZVAJANJE« DOLOČBE VIDOVDANSKE USTAVE O SVOBODI JAVNEGA ZBOROVANJA.

Zagreb, 17. okt. (Izv.) »Slobodna Tribuna« poroča iz Beograda: Pri zemljoradniških poslancih je včeraj povzročila veliko razburjenje brzojavka, ki so jo poslali zemljoradniški poslanci, ki se že od torka prejšnjega tedna nahajajo v Dalmaciji in so gotovo prepotovali že vso pokrajino, da se na licu mesta prepričajo o nasilju oblastev in o izvajanju znane naredbe od 4. septembra. Ti poslanci sporočajo, da so oblastva prepovedala shod, ki bi se imel danes vršiti v Šibeniku. Izktrati zahtevajo, naj se pri vladi protesta zoper tako kršitev temeljnih določb ustave. V zvezi s to brzojavko je za

danes napovedana seja onih zemljoradniških poslancev, ki so ostali v Beogradu. Na tej seji bodo sklepali o protestu, ki naj se izroči vladi zaradi prepovedi zborovanj v Dalmaciji.

Beograd, 17. okt. (Izv.) Namestnik za Dalmacijo Metličić se nahaja že več dni v Beogradu. Včeraj je posetil ministra za notranje stvari Timotijevića in je imel z njim nad eno uro trajajoč porazgovor o razmerah v Dalmaciji. Večinoma sta govorila o sporu med upravnimi oblastmi in kmeti v vprašanju odvzema zemlje in plačevanja dohodkov, kakor to določa vladna naredba z dne 4. septembra.

Praški kongres ruskih učenjakov.

Praga, 17. oktober. (Izv.) Kongres ruskih učenjakov, ki je bil danes tu zaključen, je sprejel resolucijo, ki nastopa proti preganjanju ruske pravoslavne cerkve, proti ropanju cerkvenega imetja in proti nečloveškemu streljanju služabnikov cerkve. Dalje je

proglasil kongres, ki se ga je udeležilo 35 delegatov iz vseh dežel, Prago za organizacijsko središče ruskega duševnega življenja v inozemstvu in odobril načrt, po katerem naj se ustanovi pedagoški zavod, na katerem se bodo vzgajale učne sile.

lino potovanje, ki ga nastopi v najkrajšem času.

POČASNI UMİK GRŠKE VOJSKE IZ TRAKIJE.

Praga, 17. oktober. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Aten, je vrhovni poveljnik grške vojske v Trakiji izjavil, da se umik grških čet radi pomanjkanja železniških vagonov francoske železniške družbe, ki je prevzela prevoz grške armade, ne bo mogel izvršiti v določenem času.

ANGLIJA PRED NOVIMI VOLITVAMI.

London, 17. okt. (Izv.) Vsi unijonistični člani kabineta so se zedinili v tem, da se za 19. t. m. skličejo unijonistični ministri in poslanci, ki naj pri tej priliki sklepajo, ali naj konservativci nadalje sodelujejo z liberali v koaliciji. Ako izda vlada proglas na narod, bo predlagal Chamberlain zaupnico, ki bo odločevala o usodi sedanje vlade. Gotovi znaki kažejo, da pripravlja ministriški predsednik Lloyd George vo-

Manifestacija narodnih socialistov za pravice slovan. manjšin na Dunaju.

Velikanska udeležba. — Predseduje posl. Klimeš, govore posl. Deržič, posl. Hrušovský, posl. Brandner in posl. Spány. — Viharji navdušenja.

Dunaj, 17. okt. 1922.

Stranka čehoslovaških narodnih socialistov v avstrijski republiki je imela te dni na Dunaju važne zbornice, ki so jim prisostvovali tudi delegacije iz Čehoslovaške in Jugoslavije. V soboto je zborovala mladina, v nedeljo pa se je vršil strankin kongres. Na obeh zborih se je razpravljalo predvsem o situaciji, v kateri se nahaja avstrijska republika in o vprašanju slovaških narodnih manjšin v Avstriji. Iz Čehoslovaške sta dospela dva posebna vlaka iz Prage in iz Brna.

Za ponedeljek zvečer je bil v poslopju mestnega magistrata na Dunaju napovedan velik javen shod narodno-socialistične stranke, na katerem naj bi se manifestiralo za pravice slovaških narodnih manjšin v Avstriji. Ker je avstrijska vlada z ozirom na nemške hujskarije javen shod na magistratu prepovedala, se je isti vršil v dvorani Narodnega doma. Udeležba je bila ogromna. Nabito polna je bila dvorana z galerijami, predsobami in hodniki vred.

Shod je kot strankin načelnik otvoril in mu predsedoval deželni poslanec in občinski svetovalec mesta Dunaja Klimeš, ki je predvsem pozdravil jugoslovanske in čehoslovaške delegacije. Poročal je o svojih intervencijah glede shoda, ki ga je vlada končno dovolila v Narodnem domu in da je tudi za varstvo preskrbljeno. Prvi je govoril narodni poslanec Ivan Deržič, ki je sporočil pozdrave jugoslovanskih narodnih socialistov. V nadaljnjem govoru o gospodarskih razmerah v Jugoslaviji ter o razvoju narodnega socializma istotam in povdarjal veliki pomen slovaškega socializma. Narodni poslanec Hrušovský iz Bratislave je govoril o zapostavljanju čehoslovaških narodnih manjšin na Dunaju in povdarjal, da bo Čehoslovaška republika pazno sledila razmeram slovaških narodnih manjšin v Avstriji.

Kot tretji govornik je nastopil poslanec Anton Brandner. Govorec o razmerah v Jugoslaviji, je naglašal, da tuji svet o njih povsem napačno sodi. V notranjosti sicer postoje spori, toda na zunanjo stoji v eni fronti, ker znamo ceniti narodno svobodo, katere je tudi za socialistični pokret neprecenljive vrednosti. V nadaljnjem govoru o divljanju fašistov napram našemu življenju na Primorskem, posebno pa o žalostnih razmerah koroških Slovencev, o katerih se je predsednik shoda Klimeš sam prepričal ob času svojega bivanja na Koroškem. Na Koroškem mora slovaška deca še vedno zahajati v nemške šole, kjer se jo germanizira. Avstrijska republika koraka poto stare Avstrije kljub mirovnim pogodbam in kljub temu, da imajo nemške narodne manjšine v Jugoslaviji vsa prava. Zato se ne sme čuditi, ako bo postopanje napram nemškim narodnim manjšinam

v Jugoslaviji zaviselo od postopanja avstrijske republike napram koroškim Slovincem. Kakor čehoslovaška narodno-socialistična stranka, tako se bo tudi jugoslovanska narodno-socialistična stranka vedno prizadevala zainteresirati javnost, parlament in vlado za usodo slovaških narodnih manjšin v Avstriji. Ne moremo več dopustiti, da bi se naš življenjski izgubljal v tujih solah in v alkoholizmu, s katerim ga hočejo Nemci ubiti. Dovolj smo imeli izgub v preteklosti, sedaj se mora stoletna krivica popraviti. Narodni poslanec Spány iz Prage je na to razpravljal o položaju na Češkem. Najprej je govoril o mezdinih razmerah, nato pa je pojasnil razloge, radi katerih so čehoslovaški narodni socialisti zopet stopili v vlado in sicer predvsem zato, da branijo interese siromašnega delavnega ljudstva. Čehoslovaška bo zastopana tudi v kontrolni komisiji nad avstrijsko republiko, kjer bo dala Avstriji vedeti, da je treba z avstrijskimi Slovani pravično postopati. O prepovedanem shodu na mestnem magistratu je rekel, da je bil shod zato prepovedan, da bi svet ne vedel, da živi v Avstriji en milijon Slovanov, s katerimi se nadvse krivico postopa. Poleg Čehoslovakov na Dunaju in okolici, trpe zlasti Slovenci na Koroškem in Hrvači v Burgenlandu. Kako vse drugače se postopa napram Nemcem v Čehoslovaški, dokazuje najboljši govor nemškega poslanca dr. Čeha iz Č. S. R., ki je te dni na Dunaju najnesramnejše udaril po svoji lastni državi, pa se mu kljub temu ni ničesar zgodilo. Na čehoslovanske pravice Nemcem docela zagaranitane. Avstrijski Slovani naj vedo, da se bosta v bodoče najodločnejše zavzemali za nje čehoslovaška in jugoslovanska narodno-socialistična stranka. Nikdar ne bomo pozabili, da živi v Avstriji en milijon nesvojenih Čehoslovakov in Jugoslovancov. Poslanec Klimeš se je nato toplo zahvalil vsem štirim govornikom, katerih izvajanja so zborovalci sprejeli z velikim navdušenjem. Pozivljal je na sistematično delo za narodne manjšine in se je zlasti spominjal bednega življenja koroških Slovencev, naglašujoč, da je naloga Čehoslovakov na Dunaju, da prevzamejo vodilno vlogo v manjšinskem vprašanju in da gredo na rok posebno onim, katerim je delo bolj oteženo in sicer Slovincem na Koroškem in Hrvačom v Burgenlandu. Hočemo, da nam bodi Avstrija pravična, ne pa sovražna nam mačeha; zahtevamo, da se nam dajo vse pravice, ki nam gredo. Zaslombo imamo tako v Čehoslovakih, kakor v Jugoslovanih. Mejniki med nami ne pomenijo nič proti ljubezni, ki nas druži.

Po zaključku shoda so vsi zborovalci stoji zapeli »Kje dom je moj, nato slovaško himno in naposled delavska himno, nakar so se v smislu predsednikovega poziva mirno in v redu razšli.

Politične vesti

Demokratska stranka se bo kljub vsemu razcepila.

»Balkan«, ki vzdržuje stalne stike s Pašičev skupino, javlja poslabšanje politične situacije po demokratskem kongresu in piše sledeče:

»S predlogom in sprejetjem take resolucije, kakor so jo sprejeli in objavili demokrati, se je politična situacija še bolj poslabšala. Vsi znaki kažejo, da

bo Pašičev kabinet podal demisijsko prejo, kot se je pričakovalo. Obstoj celotne vrste vprašanj, radi katerih je hotel g. Pašič podati ostavko že pred nekaj dnevi, toda v upanju, da bodo demokrati na svojih sejah razčistili še zelo zamotano situacijo, jo je odložil do po kumanovski in praški svečanosti; toda demokrati so še bolj skalili situacijo in kot smo dejali, bo g. Pašič pri-

moran, da predčasno poda ostavko. V radikalnih krogih se energično zahteva, da se prekine s koalicio.

To ni nobeno proročstvo, temveč vsak politik in parlamentarec uvideva, da bo nastal v demokratski stranki razkol in to v najkrajšem času, morda že okoli 20. t. m. ob priliki kandidiranja za predsednika narodne skupščine. Občuti se močna opozicija proti g. Ribarju in po vsem videzu g. Pribičević in njegova skupina ne bo ostala ravnodušna. Ono, kar so demokrati včeraj sprejeli, se ne more dolgo ohraniti. Razkol je neizogiben in je le vprašanje nekaj dni.

Kot vidimo, torej Pašič nima volje še nadalje ostati v koalicijski stranki, ki je z vsakim dnem bližja svojemu razpadu.

Nova stranka.

Kakor poroča beografska »Tribuna« se je bivši minister g. Velikić ob priliki svojega bivanja v Zagrebu povodom zagrebškega kongresa sporazumel z g. Tomljenovićem in dr. Smoladom o ustanovitvi nove stranke, ki bi se nazivala »Jugoslovanska narodna stranka«. Kot se čuje, je Davidović obljubil novi stranki svojo pomoč. — To pomeni, da se hočejo stari srbski liberalci popolnoma odtrgati od Pribičevića in nadaljevati akcijo, ki se je pričela z zagrebškim kongresom.

Teško priznanje.

Včerašnje »Jutro« piše v svojem uvodniku:

»Te dni tudi likvidira NSS kot samostojna stranka. Po trdih in dobro pre-

stanih bojih je bila ta stranka že malone na tem, da pokaže svojo življenjsko silo.«

»Jutro« torej priznava, da je narodno-socialistična stranka dobro, to se pravi, zmagovito prestala boje, v katere so jo prisilili »Jutrovci« s svojim večnim nekvificiranim napadanjem. S tem priznajo, da so bili na celoti poraženi. Tega priznanja bi ne bilo treba, ker vsa javnost to že itak vidi. Glede likvidacije NSS pa naj si gospoda okoli »Jutra« ne dela nikakih iluzij. Stranka, ki je svoje najtežje preizkušnje tako izbornu prestala, kot je NSS, kar »Jutro« samo priznava, ne likvidira svojega delovanja kar takole čez noč, in zato mislimo, da se bodo »Jutrovci« še večkrat srečali z njo, če bodo le oni sploh še eksistirali.

»Jutrove« sanje.

Včerašnje »Jutro« razlaga bravcem svoje sanje o politični konstelaciji v Sloveniji. Sanjalo se mu je, da so Gosarjevci požrli komuniste in celo Peričev skupino, da se zaradi tega ljubljanskim korajem cedijo sline in da so pri tej priliki »Jutrovski« politike obšle hude skomine. Tudi narodno-socialistična stranka po razlagah »Jutrovskih« sanjave preneha te dni eksistirati, ker so se baje narodni socialisti povrnili kot skeani hlapič k svojemu gospodarju, pri katerem so mladini še do včeraj sami služili in v »političnem fraku« svojega gospodarja nosili milijone iz Jadranske banke. Sedaj pa so se s svojim gospodarjem nekaj skregali. Boje se, da bi utegnili priti na njih mesto narodni socialisti. Iz te zavisti in strahu so se rodile »Jutrove« sanje.

Gospodarstvo.

+ Nabava krompirja. Invalidni odsek oddelka za socialno politiko želi nabaviti za podrejene invalidske zavode 3 vagonne krompirja. Reflektira se le na prvovrstno blago, ki je bo takoj dobaviti. Dotične zapečatene ponudbe (kolikove) z označbo kakovosti in cen (loko Ljubljana, Celje ali pa Tržič) naj se pošljejo do 26. oktobra 1922 invalidskemu odseku v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica.

Urad za inozemsko trgovino v New Yorku. Merchants' Association v New Yorku je organizacija za pospeševanje trgovine med Zedinjenimi državami in inozemstvom, ki ima poseben oddelček za zunanjo trgovino. V organizaciji je vključenih nad 600 večjih trgovcev, uvoznikov, izvoznikov, industrijalcev, bankirjev, skratka zastopnikov vseh parov trgovske podjetnosti New Yorka. Organizacija se pa ne bavi neposredno z nakupom ali prodajo, ampak pomaga samo pri vzpostavitvi trgovinskih stikov med Newyorškimi in inozemskimi trgovci. Organizacija vabi vsakoga, ki želi v New Yorku kaj nabaviti, ali pa tam kaj prodati, kdor želi imena trditi ali one panoge iz gospodarskih krogov New Yorka, da se obrne na organizacijo ter da ji sporoči svoje želje. Informacije se dajejo brezplačno. Naslov organizacije je: The Merchants' Association of New York—New York, 233 Broadway.

Uvoz pred 2. septembrom 1922 narobečnega blaga. Generalni inšpektorat je odredil z odlokom l. br. 18.220 z dne 12. oktobra 1922, da smejo odbori za promet z devizami in valutami pri Narodni banki in njenih podružnicah do daljnjega izdajati odobrenja za uvoz prispellega trgovskega blaga in za industrije primerne materiala, naročene pred 2. septembrom 1922, ki že leži pri carinarnicah ali na postajah, če tudi ni bil prijavljen v smislu odredbe l. br. 14.252 z dne 1. septembra 1922 (Uradni list z dne 6. 9. 1922). Odobrenja za uvoz se izdajajo brez prava za nakup deviz. Nakup deviz za to blago

državi v svrhu pomorskega transporta, se uporabljajo samo tedaj, če more odposiljatelj z uradnimi dokumenti državnih oblasti (sprichevala obmejnih carinarnic, carinske deklaracije itd.) dokazati, da se blago resnično izvozi. — Iz tega sledi, da conosement ni zadosten dokaz za blago, ki se olajšave.

+ Izvoz sadja iz Madžarske je znašal letos skupno 84.408.42 q, od te količine je izvozila v Čehoslovaško jabolk in hrušk 73.98, sliv 175.61, češenj 474.59, marelic 452.38, različnega svežega sadja 1300, čebule 3341, kumar 1503, sveže zelenjave 408.

+ Narodna banka in dovoljevanje kredita trgovcem. V petek se je vršila seja upravnega odbora Narodne banke, kjer so se reševala vprašanja, ki so v zvezi z dovoljevanjem kreditov trgovcem in izvoznikom za letošnje izvozno sezono.

+ Cene francoskega krompirja v Sloveniji. Fa. Lavrič in Co. iz Strassburga nudi francoski krompir po 21 frankov za 100 kg franko Jesenje, kar odgovarja po današnjem kurzu 4.20 K za kg. Bomo pač morali jesti francoski krompir, ki je za 60% cenejši, kakor domači.

+ Zlata zaloga Rusije znaša samo okroglo 200 milijonov rubljev, kakor piše Preobraženski v »Moskovski pravdi«.

+ Svetovna produkcija sladkorja se ceni za leto 1921/22 na okroglo 349.49 mil. q proti 333.54 in 303.39 mil. q v obeh predhodnih poslovnih letih. Sladkorne zaloge v Evropi so dosegle pri prehodu iz starega v novo poslovno leto okroglo 14 mil. q proti 16 in 17 mil. q v odgovarjajočem času obeh prejšnjih let.

+ Cene kovinskega denarja stare avstroogrške banke. Od 9. okt. dalje veljajo v Avstriji za stare a.-o. kovina nove sledeče cene: 1 kronski novček 5300 K, 2 kronski 10.600, 5 kronski 28.600, goldinar 14.600, zlatnik za 10 K 123.600 K, zlatnik za 20 K 247.200 K, zlatnik za 100 K 1.236.000 papirnati kron.

+ Oddaja gradbe državnih poslopj v Učicah. Dne 23. oktobra 1922 od 11. do 12. ure dopoldne se bo vršila v pisarni gradbene sekcije v Učicah ofertalna obravnava glede oddaje gradbe državnih poslopj v Učicah. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Dobava postelj. Dne 20. okt. t. l. ob 11. uri dopoldne se vrši v pisarni Uprave vojne oddelce I. v Beogradu javna ustnena ofertalna licitacija glede dobave 30.000 vojaških postelj (s tremi deskami). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Oddaja adaptacijskih del. Dne 19. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne se vrši pri inženirskem odeljenju komande IV. armijske oblasti v Zagrebu (Jezuitski trg 4) druga pismena ofertalna licitacija za adaptacijska dela v Jelačičevi vojašnici v Zagrebu. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Švicarska prometna centrala v Curihu naznanja, da ni v Švici za promet turistov niti luksuznega davka niti davka za prebivanje. Posamezna zdravilišča zahtevajo zmerne zdraviliške takse, katerih iznos se uporablja za posebne uprizoritve (orkestre, igre, sporte itd.). Zdraviliška taksa upravičuje za prosti dostop v zdraviliške dvorane, za znižane cene pri koncertih, predstavah, muzejih itd., ter znaša od 10 do 15 večjemu 70 Cts. dnevno. Tekom zimse sezone se ponekod, kjer imajo posebne sportne naprave, zahtevajo sportne takse v znesku od 2 Fr. do 7 Fr. na teden. Znatno število zdravilišč sploh ne zahteva nobenih taks.

vsem tem ženjalnim možem, da so se zaljubili v njo, vsi do zadnjega. To mora biti ženska izredne lepote, elegantne zunanjosti, finega obnašanja, ki navduši centralnega ravnatelja tokom par minut skupnega pogovora v toliki meri, da ji ponudi zakon. Ga. Šest ima premalo temperamenta. Ona je dobro igrala robotko Heleno, sentimentalno dekle, povsem žensko, naravno, neemancipirano, žensko, ljubko naivno v tej moderni dobi neporabno. Dekle, ki pride z namenom zrevolucionariti robote, mora biti samozavestna, energična, toda tega ga. Šestova ni imela.

Izredno dobra je bila ga. Juvanova in to v maski, kot igri. Igrala je povsem neprisliljeno, prepričevalno. Strežnica, globoko verna, kljub vsemu, kar jo obdaja, s svetim srdom v srcu proti temu bogokletnemu delu, roti svojo gospo Heleno, naj posreduje, da bi prenehali z izdelavo robotov, ki povzročajo toliko gorla na svetu. Ženska iz ljudstva, najbližja naravi, občuti notranji odpor proti vsej tej protinaravni, abnormalni hiperkulturni.

Ali ste že član Jugoslovanske Matice?

Dnevne vesti.

— **No pozabite naše dece!** Mraz prišča, zima prihaja z jadrnim korakom! V tem času si najlažje predstavljamo, kako se onim ubožcem, ki nimajo ne doma, ne kruha, ne očete in morda ni tje matere. Kdor je tako srečen, da ima vse to in še več, spomni se bednih zapuščenih otrok in prispeval, da se jim preje dvigne naš prepotrebni »Dečji in materinski dom«!

— **Demokracija postajamo vsak dan bolj v naši državi.** Sedaj je povijana taksa za strogi izpit na univerzah na 1000 kron. Če bo šlo tako dalje, se kmalu vrnejo oni časi, ko je mogel študirati samo bogataš. Današnje razmere že itak malokoga mikajo, da si s študijem ubija glavo, potem pa — strada. Menda hočejo naši vodilni možje, ki so to novo naredbo udarili vse nepremišljeno dijaštvo, študij sploh preprečiti. Če bo šlo tako dalje, bo čez par desetletij pri nas prav čedno izgledalo. Može se vrnejo časi, ko se bodo različni funkcionarji podpisovali z — palcem.

— **Državna borza dela.** Pri vseh posredništvih »Državne Borze Dela« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 1. do 7. oktobra 1922 dela 278 moških in 141 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 228 moških in 116 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 263. Promet od 1. januarja do 7. oktobra 1922 izkazuje 30.373 strank in sicer 15.016 delodajalcev in 13.357 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 9.164. Dela iščejo: kmeti, čističarji, železnostrojari, kovači, peki, mlinarji, mesarji, krojači, šivilje, trgovci, sodniki, sodnice, sluga, tov. delavci, delavke, dminarji, dminarice, šolarji, kemič. tehn. laboranti, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejmejo: ručarji, gozd. delavci, mizarji, zidarji, čističarji, elektromonterji, ključavničarji, kleparji, pleskarji, sedlarji, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

— **Zakašnjanje pošte iz Amerike.** V poslednjem času se opaža, da prihaja pošta iz Amerike z velikimi zamudami. Kakor pišejo hrvatski listi, je razvidno iz poštinih žigov, da leži ta pošta v Ljubljani 8 do 10 dni, vsled česar je podvelj Savez novčanih zavoda korake, da prestane to zakašnjanje.

— **Napredovanje.** Z odlokom ministrstva za poljedelstvo in vode sta bila državna veterinarska nadzornika Lučon Turk in Viktor Zajc pri oddelku za kmetijstvo v Ljubljani pomaknjena v VII. činovni razred državnih uradnikov.

— **Narščaj jugoslovanskih akademikov.** Na univerzah in visokih šolah v naši kraljevini študira 11.710 slušateljev, ki so porazdeljeni na posamezne univerze: Beograd 6416, Subotica 469, Škopje 58, Zagreb 3605 in Ljubljana 1162. Od teh jih študira filozofijo 2614, pravištvo 4343, medicino 1198, tehniko 1841, agronomijo 479, kat. teologijo 160, pravosl. teologijo 175. Razen tega obiskuje inozemske visoke šole 1446 naših državljanov, in sicer 400 v Franciji, 47 v Švici, 13 na Angleškem, 4 v Belgiji, 3 v Italiji, 355 v Avstriji, 622 v Češkoslovaški, 11 v Nemčiji, 11 na Poljskem.

— **Posesnikom zemljišč na ljubljanskem barju.** V petek, dne 13. t. m. se je novosestavljeni glavni odbor za razmočvirjenje ljubljanskega barja konstituiral tako-le: Predsednik inženjer Matevž Kosmač, podpredsednik in tajnik Franc Švigelj, magistratni svetnik v Ljubljani; blag. Anton Likozar mestni šolski sluga; revizorja računov: inž. J. Lenarčič, Andrej Knez; odborniki: Matija Babšek, Anton Rotar, Lovro Vrhovec, Valentin Novak, Miha Jerina Franc Tršar, Franc Švigelj, Vladimir Peruzzi, vec, Valentin Novak, Miha Jerina, Franc Špiller-Muys, ing. Loize Hočevnar, inž. Ignacij Štembov. Krilisti brez funkcije so: Ivan Kozler, Oskar Kozler, Josip Kozler, Franc Gale. — Odbor je sklenil skleniti vse potrebno, da se razmere, ki kvarno vplivajo na donos zemljišč na Barju po možnosti zboljšajo, člani odbora pa so prevzeli zalog v prihodnjih par tednih zbirati gradivo za ugotovitev smernic delovanja v prihodnji poslovni dobi odbora. Posesniki zemljišč se pozivajo, da sporoče v čimvečji številu tozadevne želje najbližjemu odborniku, ki bo o tem poročal na prihodnji seji odbora, ki se vrši v kratkem. Kraj in čas se še objavi.

— **Smrtina kosa.** Iz Velenja poročajo, da je v soboto umrla po kratki pa močni bolezni gospa S. Skazova, žena odnotnega veleposestnika in veletrgovca. Ranjka je bila velika dobrotnica strogašnim sloyem, kar zasluži v današnji materialistični dobi tem večje priznanje in hvalo. Svetila ji večna luč.

— **Težka poškodba.** Na Grosupljem je neki Jože Vončina delal vrtno ograjo, katero so mu pa tam igrajoči se otroci nekoliko skrivili. To je Vončina tako razkačilo, da je zgrabil na cesti debel kamen in g v svo močjo zahnčal med otroke. Kamen je priletel na glavo 12letni posestnikovi hčerki Anici Bučan in jo težko poškodoval.

— **Kako žive Wranglovi pri nas.** Na donjemiholjaskem posestvu gospo-

darijo kot sekvestri poleg nekega »našega« polkovnika neki ruski general z ženo in sinom. Neki ruski polkovnik in ruski kapetan. Ti gospodje žive na račun sekvestriranega gospodarstva tako, da stane samo prehrana zanje na mesec okrog 200.000 kron. Zapravljanje teh gospodarskih strokovnjakov je postalo že tako, da se zgražajo nad tem tamkajšnji okoliščini. Pa saj se temu ni čuditi, kajti v par mesecih se je pri tem vzornem gospodarstvu porabilo samo za torte okrog 8000 jajc. Tako se pri nas štedi.

— **Ogenj.** Dne 14. t. m. je izbruhnil požar v skednju posestnika Jožefa Ahlina v Zavoglju. Domači so se mudili na polju, med tem časom je pa ogenj prešel že na bližnji kozolec, napolnjen z žitom in slamo. Skedenj in kozolec sta pogorela do tal in ker je bil Ahlin zavarovan le za malenkostno vsoto, ima velikansko škodo. Prihiteлим gasilcem iz Zaloga, Vevč, Sostrega in Kašlja se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil tudi na sosednja poslopja.

— **Samomor vsled — vina.** V soboto dopoldne je skočila v jezero v Maksimiru pri Zagrebu mešarica Terezija Kovačič. Delavci, ki so v bližini delali, pa so debelo mesarico izveleli iz kopei, tako da se ji ni zgodilo drugega, kakor, da se je napila vode. Žena se ga je nekoliko preveč navlekla, potem pa je skočila v jezero, da sama ni vedela zakaj.

Ljubljana.

— **Tožba proti »Jutru«.** Poslanec Deržič je vložil proti »Jutru« tožbo zaradi častikraje.

— **Mestna aprovizacija oddaja v prodajalni na Poljanski cesti št. 15,** dokler traja zaloga, pšenično moko za kruh po 20 K, pšenično moko za kruh po 18 K, sladkor po 60 K in krompir po 6 K za 1 kg. Krompir se od 19. t. m. nadalje oddaja v skladišču na Aleksandrovi cesti ob Narodnem domu.

— **Cene padajo,** toda v Ljubljani se to samo na živilskem trgu nekoliko pozna. V Zagrebu na primer so se po vse gostilnah, hotelih in kavarnah cene znižale za 10 odstotkov. V Ljubljani tega še ni.

— **Obratno ravnanje južne železnice** nas naproša za objavo sledečega poziva: Ker se vedno dogajajo zamude osebnih vlakov, ki ne morejo odpraviti vseh potnikov in ker se vsled tega mnogokrat dogaja, da potniki ne dobe zveze z priključnimi vlaki, je uvedlo obratno ravnanje južne železnice predprodajo vozniških kart za vse relacije. S tem je vsakomur omogočeno, da si kupi vozni listek en dan pred potovanjem in se s tem obvaruje vseh neprilic. Opozarjamo vse občinstvo, da potnik nima pravice, pet minut pred odhodom zahtevati voznega listka.

Južna železnica se bo te določe strogo držala ter bodo odhajali vlaki ne glede na to, ali so potniki pri blagajni odpravljeni ali ne. V svrhu popolnoma rednega osebnega prometa opozarjamo občinstvo, naj si kupi vozne listke vedno v predprodaji en dan pred potovanjem ali na glavnem kolodvoru ali pa pri trvdri Zidar na Dunajski cesti tekom dnevnih ur, ter da prihaja k dnevnim blagajnam pravočasno, da ne bodo trpeli vlaki zamude radi odprave potnikov.

— **Vrtnarska razstava.** Dela za vrtnarsko razstavo v jahalnici na Bleiweisovi cesti so v polnem teku. Razstava se otvori 21. in traja do incl. 25. t. m. Vse, kar nudi pozna jesen, bo tu razstavljeno, vsa krasota narave, predno jo pokrije mrzla zima. Razstava bo otvorna nepretrgoma od 8. do 18. ure, tako, da bo vsakomur mogoče, si jo ogledati. Vstopnina znaša 5 dinarjev za osebo, za dijaštvo in vojaške polovice. Zadnji dan razstave je namenjen predvsem šolski mladini, ki jo poseti v spremstvu učiteljskega. Vse razstavljene rastline so na prodaj, vendar se bodo iste kupcem izročile šele po zatvoritvi razstave. Predprodaja vstopnic v vseh ljubljanskih cvetličnih trgovinah. Čisti dobiček je namenjen v korist mestnim revežem.

— **Razstavljena slika.** V izložbi trvdke Kunstek Pleterski na Vodnikovem trgu št. 5 je razstavljena velika oljnata slika, madona z angeloma, ki jo je izvršil po modernem češkem vzorcu s fino umetniško spretnostjo državni uslužbenec Fr. Rojc. Slika je namenjena kot poročno darilo razstavljalca prijateljski družini v Beli krajini.

— **Posledica revščine.** Na Kodelovem je neki tesarski pomočnik ukradel svojemu tovarišu denarnico, v kateri se je nahajala večja svota denarja. Na policiji je skesano priznal, da je z ukradenim denarjem nameraval kupiti moke svoji družini, ki se nahaja v največji bedi.

— **Tatvina suknje.** Mihael Lihtarov, stanujočemu v Gorupovi ulici št. 4 je bila v kavarni »Zvezda« ukradena zimska suknja, vredna 2000 kron.

— **Prepoden tat.** Preteklo nedeljo se je skušal neki zlatovčih vtihojati v zlatarsko trgovino Gornik in Pakiž na

Starem trgu. Toda hišni prebivalci so ga pravočasno zapazili in obvestili policijo, ki je bila takoj na mestu. Tat, videč, da je zasačen, je zbežal na ulico in tekel po Starem trgu, policaji pa za njim. Kdove koliko časa bi še trajal ta lov, da se ni tat spodtaknil in se pošteno zavalil v lužo, katerih je na Starem trgu dosti. Sedaj so ga imeli stražniki takoj v pesteh in ga odvedli na policijo. Vlomilec se piše Palavonc in je rodom Ceh.

— **Polijske vesti.** Katarini Snoli, stanujoči na Cesti v mestni log št. 15 je bila ukradena ena odeja. Ker pa je Snoleva storila pravočasno opazila, je tat spustil odejo na tla in pobegnil. — Posesnikov sin Janez Zidar iz Bistrice št. 2, občina St. Rupert, okraj Krško je začetkom tega meseca odšel od doma in se še ni vrnil. Zidar je star 17 let in je nekoliko slaboumen. Obleden je v praznično črno obleko, žametni klobuk in črne čevlje na zadrgo.

— **Tedenski zdravstveni izkaz.** Od 8. do 14. t. m. je bilo v Ljubljani rojenih 18, umrlih 18, od teh 8 tujcev. Vzrok smrti: 3 jetika, 2 možganska kap, 1 srčna hiba, 3 rak, 9 naravnih smrtnih vzroki. Naznanjene nalezljive bolezni: 2 davica, 1 trebušni legar.

Maribor.

Na vinski trgatvi pri Götzu je postal predvčerajšnjem kleparski pomočnik F. B. precej vinski ter je nadlegoval ljudi in hotel nad nekaterimi, ki mu niso bili po godu, skazovati svoje junaštvo celo z nožem. Za to ga je odlovala policija s prostim stanovanjem in hramo.

Prevroča ljubezen je bila vzrok, da sta počela Barbara in Tomaž brez cerkvenega »žegna« skupno življenje. Ker pa je bilo to polno križev, težav in nadlog, sta jo mahnila k sorodnikom na trgatve ter se ga pošteno navlekla. Ko sta prišla domov, sta se pa sprla in stepla, da je moral poklicati gospodar policijo na pomoč, ki jima je uredila neurejene razmere.

Celle.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Tečaja iz srboravščine, kateri se vrši vsak torek in petek na našem ljudskem vseučilišču se udeležuje 40 slušateljev. — V pondeljek, dne 23. oktobra se vrši redno predavanje. Gospod nadučitelj Joško Bizjak bo predaval o temi »iz kraljevstva števil«. V docela poljudni razpravi bo obdelal različne številne sisteme in bode pojmovanje preogromnih števil opiral na stvari in reči iz vsakdanjega življenja pa tudi na nekatera nebesna telesa.

Koncert gospe Pavle Lovšetove se vrši v soboto 21. t. m. ob polu 9. uri zvečer v vliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Velikodušen dar. Gospod Fr. Korosec, poduradnik v cinkarni v Celju je naklonil celjski okoliški občini ustanovo v znesku 50.000 K, od katerega zneska se imajo vsakoletne obresti razdeliti med najrevnejše izmed občinskih siromakov. — Istotako je podaril dijaški kuhinji v Celju 25.000 K in podpornemu društvu za revne dijakne na realni gimnaziji v Celju 25.000 kron. Posne-manja vredno!

Poročil se je g. Tone Repnik, železniški uradnik z gđ. Zinko Šmid in g. Stojan Holobar, slikar v Celju z gđ. Pavlo Dolžanovo.

Nočnega davka ni neko kavarniško podjetje v Celju pobiralo v redu. Mestni magistrat je za to prikrajšanje davščino predpisal dotični kavarni 2000 dinarjev, to je v svarilo drugim gostilničarjem in kavarnarjem, ki bi tozadeven sklep občenskega sveta zanemarjali.

Ker so prodajali smrdljivo meso bolnega vola, so bili pred celjskim okrožnim sodiščem obsojeni: posestnik Franc Hlastan iz Rajhenburga, kateri je mesarju Čuješu prodal zaklanega bolnega vola, na 1 teden zapore, mesar Čuješ, ki je to smrdljivo meso prodajal na 4 tedne zapore in »mešetar« Martin Ologovšek, ki je pri tem posredoval, na 10 dni zapore. Za nameček so vsi trije dobili še post in trdo ležišče. Se bolje bi bilo, da bi jim dali mesto druge hrane on smrdljivo meso, ki so ga prodajali!

Ambulatorij za kožne in venerične bolezni v Celju. V smislu navedbe za pobljanje in zdravljenje spolnih bolezni se je ustanovil v Celju brezplačen zdravniški državni ambulatorij za kožne in venerične bolezni. Vodstvo ambulatorija je poverjeno primariju dr. Ivanu Rajšpu. Temu ambulatoriju je glede evidence spolnobilnih oseb dodeljeno prebivalstvo celjskega, slovenjgraškega in brežiškega političnega okraja.

Okrajnemu sodišču celjskemu se radi navijanja cen naznanjeni celjski trgovci Zauggar, Stiger in Jagodič. Kupili so ameriškano mast po 106 do 112 kron ter jo prodajali v detajlu po 130 do 140 K kg, dasi je v istem času stala mast iste kvalitete v Ljubljani 116 kron. Trgovcu Woggu pa so zaplenili večjo kvaliteto masti, katero je prodajal z izredno visokim dobičkom, iz teh slučajev je razvidno, kakšen socialni čut imajo nekateri celjski trgovci

do izmozganega prebivalstva. V Celju se še v malo ozirih pozna pobljanje draginja. Povsod je že razno blago cenejše, v Celju pa razven masti še skoro vse pri starem. Naši trgovci pač hitro zvišujejo cene blaga, kadar dinar pada, radi pa prezrejo dviganje dinarja in z njim znižanje cen. Znano je in se lahko mirno trdi, da je menda Celje res najdražje mesto v naši državi.

Pokrajina.

Od Sv. Križa pri Kostanjevici nam poročajo: Pretekli teden smo po večini dovršili trgatve. Kljub preobilnemu deževju v zadnjih tednih se je grozdje vendar ohranilo prav dobro. Dasi lanske vinske letina ni bila — kakor je znano — slaba, so pridelali nekateri vinogradniki še enkrat toliko kakor lansko leto in je pomanjkanje sodov precej občutno. Iz vsega tega se vidi, da dež ni napravil trti nobene škode, ampak ji je še koristil. Sicer je pa koristil dež tudi polju in pašnikom. Tudi otave bo več kakor smo mislili. Koruza je bogata in ajda je tudi polna, dasi je bolj nizka. Povsod se čuje, da cene vinu padajo. Že danes dobite lahko dobro kapljico po 15 K liter. A kucev ni od nikoder. Vse čaka, da vino še bolj pade.

Sokolstvo.

Ljubljanski Šokol naznanja žalostno vest, da je umrl njegov zvesti član brat Oton Balzer. Pogreb se vrši v sredo, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne s Prul na glavni kolodvor. Članstvo se naproša, da se v čim večjem številu udeleži pogreba po možnosti v kroju. Zbirališče ob 3. uri popoldne pred Narodnim domom. Odhod točno ob polu 4. uri.

Šokol L. Bratje — sestre! Kruta smrt je zopet posegla v naše vrste. Preminul je ravnatelj češke industrijalne banke naš brat Oton Balzer. Njegov pogreb se vrši v sredo 18. t. m. Bratje, udeležite se pogreba v kroju. Zbirališče ob treh popoldne pred Narodnim domom. — Zdravo! — Odbor.

Sport in turistika.

Prvenstvena nogometna tekma Š. K. Jadran : Š. K. Svoboda Moste 7 : 1 (2 : 1). Preteklo nedeljo se je vršila na športnem prostoru Šparta-Primorje prvenstvena nogometna tekma med zgoraj označenima kluboma, katere je končala v prid Š. K. Jadrana, ki bi lahko dosegel še večjo zmago, toda z nepotrebnim prerekanjem moštva med igro, kar do sedaj nismo opazili pri njem, je zamudil marsikatero ugodno priliko pred nasprotnim golom. Sodnik dober. Da je bil Š. K. Jadran pri letošnjih prvenstvenih tekmah vedno v dobri formi, sklepamo že iz tega, da je do sedaj doigral 5 drugorazrednih prvenstvenih nogometnih tekem z visokim scoreom 31 : 5. — M.

Ilirija : Sportverein, Celovec. V nedeljo, dne 22. t. m. igra Ilirija proti celovškemu Sportvereinu. SV se nahaja momentano na drugem mestu koroškega prvenstva v nogometu. Tekma ima poseben pomen, ker je SV od leta 1914 prvi gost s Koroške. Pred vojno je gostoval v Ljubljani opetovano celovski Atl. SK, tudi Ilirija je gostovala leta 1913 z zmagovitim rezultatom v Celovcu, kar so sprejeli ondodni Slovenci z velikim navdušenjem.

Književnost in umetnost.

I. poučno predavanje o umetnosti se bo vršilo v soboto 21. t. m. ob 8. uri zvečer v Mestnem domu. Predaval bo g. Anton Podbevšek o »Pionirih večne internacionalne«. Predavatelj apelira predvsem na dijaštvo, da se naj udeleži tega predavanja polnoštevilno. V svrhu izčiščenja pojmov o umetnosti, poziva predavatelj vse slov. umetnike, da se udeleže diskusije po predavanju. Vstopnice se bodo dobivale pol ure pred pričetkom pri večerni blagajni.

Izšla je 10. številka »Ljubljanskega Zvona«, mesečnika za književnost in prosveto z zelo raznovrstno vsebino. »Lj. Zvon« izhaja v zvezkih mesečno in stane na leto 60 din., za pol 30 din., za četrt leta 15 din. Posamezni zvezki po 7 din.

Sloviti zgodovinski roman M. ZEVACA

„KRALJEVI VITEZ“

je izšel in se dobi v »Zvezni knjigarni«, Ljubljana, Mar. trg 8 v dveh delih. Cena broš. za vsak del din. 15.—

VRTNAR,

je založila v izbranem prevodu Dr. A. Gradnika Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8. Cena broširanemu izvodu Din. 16.—, vezanemu v papir Din. 20.—, v usnje krasno vezano Din. 50.—.

— Josip Jurčič, Klosterski žolmr. Deseti brat. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 42 + 434. Ljubljana 1922. Dve nad vse priljubljene deli našega znanega romanopisca Jurčiča sta izšli kot III. zvezek »Slovanskih pisateljev«, opremljeni z predgovorom in opazkami dr. Prijatla.

Zvezna knjigarna pripravlja izdajo 10 moških in mešanih zborov na narodna besedila iz Streklejeve zbirke skladatelja Emila Adamiča. Večino teh pesmi je lansko leto na Adamičevem večeru izvajal z velikim uspehom pevski zbor »Ljubljanski Zvon«. (Če ti ne boš moj, Ne maram tebe, Vanč zelenka jaše, Dekle moje prinesi vode.) Našim pevskim zborom bo ta zbirka ne pretežkih pa zelo lepih pesmic gotovo dobrodošla.

V prihodnjem zvezku »Male Pesmarice« bo natisnjena malo znana, čutapolna »Podoknica« Avg. Lebana.

Josip Pavčič: Narodne nagrobnice za moški zbor izide sredi tega tedna. Stare, četudi lepe nagrobnice so že tolikrat prepete, da si zbori po pravici žele kaj novega. Ustregel jim je skladatelj Pavčič s to lepo narodno nagrobnico, ki je za izvajanja prav lahka. Cena partituri 1 dinar. Naročajte v Zvezni knjigarni v Ljubljani na Marijinem trgu 8.

Društvene vesti.

Kolo jugoslovanskih sester opozarja svoje odbornice, da je redna odbojna seja vsak prvi in tretji četrtek v mesecu vselej ob 4. uri popoldne. Prosim, da se prihodnje seje 19. oktobra gotovo vsi udeležite.

Splošnega ženskega društva redna seja v sredo 18. t. m. ob 5. pop.

Za društvo »Gospodstviški Zvon« so darovali ob priliki druge obletnice koroškega plebiscita: Slovenska banka v Ljubljani 1000 K; Anton Lečnik zlatar, urar in optik v Celju 500 K; Dr. Ernest Kalan, odvetnik v Celju je poslal 2000 K, katere je plačal trgovec Schauerl vsled poravnave v kaz. zadevi proti žup. Antonu Gabronu za »Gospodstviški Zvon«. Rodoljubni Kamničani so nam poslali za koroške Slovence 844 K izrecno kot »spominski dar ob drugi obletnici plebiscita«. Vsem naša najiskrenejša hvala. Upamo, da najdemo posnemalce. — Gospodstviški Zvon.

Vinsko trgatve priredi v soboto 21. t. m. ob pol 20. uri tamburaški odsek »Bratstva« v prostorih restavracije »Zlatorog« Gosposka ulica. Na sporedu je petje, godba, ples in ravnomar prispeli 50 kg težak grozd iz ljutomerskih gor, kateri bo poklonjen krasotici večera.

Koalirani odbor Narodne obrane in Orjune pozivlja svoje člane in enako misleče občinstvo na informativni sestanek, ki se vrši danes, dne 18. okt. ob pol 8. uri zvečer v salonu gostilne Mrak na Rimski cesti.

BLUZE

spodnja krila, predpasniki, stezniki najceneje pri:

A. SINKOVIC, nasl. K. SOS, Ljubljana, Mestni trg 19.

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

Zdelo se je, kot da govori sam s seboj. Zdelo se je, kot da mora odkriti umirajočemu lordu svojo strašno skrivnost. Nadaljeval je:

»Moj oče je bil eden najodličnejših mož Anglije. Moja ljubljena mati je kmalu umrla. Jaz sem bil edini sin in takrat še otrok. Ni trajalo dolgo in moj oče se je vjel v zanke neke lepe grešnice. Tako kot vi, je moj oče dal svoji ljubici vse, kar je imel. Prepisal je nanjo celó vse svoje premoženje, ko je enkrat v zviti preračunjenosti predstirala dvom na istinosti njegove ljubezni. — S tem dnem je pričela naša nesreča. Nekega dne je zastrupila mojega očeta. Ona je bila prekanjena, nikdo ji ni mogel ničesar dokazati. Mene je poglajala kot berača po svetu. Toda ob mrtvaški postelji svojega očeta sem prisegel strašno prisego, posvetiti vse svoje življenje uničevanju takih žensk. In svojo prisego sem držal! — Lord Bradson, ali me še slišite? — Ali ste slišali o umorih vlačug v Londonu, Berlinu, Dunaju in drugih mestih? Ali ste slišali o strašnem znaku, ki so ga našli na telesih umorjenih? Morilec sedi poleg vas, lord Bradson. Jaz sem oni, pred katerim se tresejo vlačuge — jaz maščevalec svojega očeta!«

Obmolnil je in se pozorno ozrl na vse strani. Toda nič se ni ganilo v gluhi noči. Slabotnejše in slabotnejše je postajalo lordovo dihanje.

»Da,« je nadaljeval zakrinkani, »jaz jim ne prizanašam, ne prizanašam niti zapeljivki iz najboljših krogov, ki razsipa milijone svojih častilcev, niti navadni cestni vlačugi, ki obere mornarja za njegov težko pridobljeni zaslužek. Proč z njimi! — In jutri — jutri že se bo našla v najbolj razvitem londonskem okraju nova žrtev mojega maščevanja. Ah, kako me zopet mami strast morjenja. Evgenija Martella bo prva, ki jo zadene moje bodalo. In kot je moja navada, jo bom poprej strašno sodil. Priznati mora svoja sramotna dejanja, javkajoča naj objema moja kolena, obupana naj prosí za milost! Zaman bodo njene prošnje, zaman njene solze. In če bi ji sam vrag stal ob strani, meni ne uide!«

»Mati...« je kot dih tiho zaječalo.

Tujec je prijel za mrzlo lordovo roko.

»Mrtev jel... Zadnja žrtev vlačuge. Jutrišnja noč bo maščevanje!«

Tujec je položil lorda na klop. Nato je hitro odšel po parku, pazno motreč okoli, kot da koga išče. »Ah, tukaj je nekdo!« V megli je zapazil policijskega stražnika. Zmrzujoč, zavil v svojo suknjo, čelado globoko potisnjeno na čelo, je šel počasi svojo pot. Ko je zaslišal tujceve korake, se je začuden obrnil.

»Hoj vi! Kaj pa delate tako pozno v parku?«

Medtem, ko se je policist zamašil, da bi razločil obraz pod širokokrajnim klobukom, je tujec svečano dejal:

»Tamkaj v prečnem drevoredu najdete na neki klopi lorda Bradsona. Ustrelil se je.«

»Kako?... Kaj?... Kdo pa ste?... Kako veste, da se je lord ustrelil?... Jaz vas aretiram!«

»Ali res?« je porogljivo vprašal neznanec.

»V imenu kraljice!« je zaklical stražnik in hotel zagrabiti za moževo suknjo.

Železna pest je udarila stražnika v prsa, tako da se opotekel, se spodtaknil in padel v grmovje. Ko se je s kletvijo na ustih pobral, ni bilo neznanca nikjer več.

Glas njegove piščalke je zarezal v noč. Nekaj tovarišev je pridrelo.

»Kaj je?... Kaj se je zgodilo?... so vpraševali zasopli.

Stražnik je poročal, kaj da se mu je pripetilo. Toda nikdo ni videl neznanca.

»V megli ga ne bomo našli, tovariš. Poglejmo v prečni drevored, če ni neznanec napravil s teboj slabe šale. Jaz osebno poznam lorda Bradsona, videl sem ga še danes dopoldne. On se gotovo ni ustrelil.«

Stražniki so odšli v prečni drevored, sveteč na okoli s svojimi malimi svetilkami.

»Tukaj... tukaj leži nekdo na klopi!«

»Lord Bradson je!... Ali je morda umorjen?«

»To bo dognala preiskava!« je odločil eden stražnikov.

Dva stražnika sta ostala pri mrtvem lordu, ostali pa so tekli na policijsko stražnico.

Na stražnici je vladalo največje razburjenje. Predsoba je bila polna razburjenih in ogorčenih policistov. Ravno kar so dospeli tudi stražniki iz parka.

»Kaj se je zopet pripetilo?« vprašajo ravno kar došli svoje tovariše.

»Našla se je umorjena ženska oseba.«

»Mi prinašamo tudi poročilo. Lorda Bradsona smo našli mrtvega!«

»Ali je bil umorjen?«

»Ne vemo. Poleg njega je ležal samokres.« Razburjenje je rastle z vsakim trenutkom. Toda za pri-povedovanje in premišljanje ni bilo časa.

Vstopil je policijski ravnatelj. Mirno je poslušal poročila.

Nato je ukazal:

»Naprej!... Išcite morilca!«

Srečen dom.

»Ah, mama, ura je že devet in Viljema še vedno ni. Kje je le zopet ostal?«

»Ljuba Elen, vsaj vendar to ni nič nenavadnega, če pride ubogi fant nekoliko pozneje. Ti vendar veš, kako se žrtvuje za nas.«

»Mlado dekle je potrta pogledala na mizo, kjer je stala večerja že dolgo pripravljena. V sanje zatopljena je opazovala hitro izginjajoče parne oblačke, ki so uhajali iz mrmljajočega samovarja.«

Z dopadanjem je pogledovala mati na svojo lepo hčerko. Elen Morrisova je bila v resnici ljubka in sveža kot ma-ska roža. V ljubeznivem, rožnatem obrazu so bleščale modre oči kot nebeske zvezde. Svetlomodri lasje so bogato krasili njeno glavo. Priprosta domača obleka je prikrivala lepo oblikovano, vitko telo.

Gospa Morris je bila stasita dama, ki je morala biti svoj čas velika krasotica. Težka leta trpljenja so začrtala v njeno prijazno, dobrohotno obličje globoke gube in tudi nekaj krasni lasje so bili že močno sivi. Oblečena je bila v žalno obleko in je marljivo delala na nekem ročnem delu.

Soba, v kateri sta se nahajali mati in hči, je s svojo ume-jeno eleganco dokazovala, da gospa Morris s svojo hčerko ni poznala materialnih skrbi...

Elen je stopila k oknu. Ko pa v temi, ki je zagrnjala cesto, ni mogla ničesar videti, je stopila k materi in jo nežno objela.

»Danes sem neprestano mislila na Viljema. Mama, kaj bi bilo iz nas, če ne bi tako požrtvovalno skrbel za nas?«

Mati se je nasmehljala, potem pa je rekla ljubeznivo:

»Glej, da tega ne bo slišal. Vsaj veš, da se Viljem vedno razburi, če samo namignem nato. Ravno zadnjič je pogovor zopet nanesel nato, pa mi je dejal: »Teta, ti mi nisi dolžna ni-ke hvale, ker ko sem bil še otrok, si me vzela k sebi, daš si bila sama popolnoma ubožana. Sedaj je moja dolžnost, da poplačam sprejete dobrote...«

MALI OGLASI

PRODAJA:

RADI OPUSTITVE male vinske trgovine še ostalo dobro štajersko staro prvo-vrstno vino po lastni ceni. Odstopim eventuelno tudi klet proti mali odškodnini. Vpraša se Slomškova ulica 4, II. nad. Fran Remic. 677

3-4 TONSKI AVTO, do-bro ohranjen, znamke »Sau-ter«, Naslov v upravi lista. 688

DVA SODA, dobro ohran-jena od 16.60 in 25.50 hl v restavraciji na kolodvoru v Trbovljah. 679

BUKOV LES v obsegu 200 johov, kjer bo 5-10.000 ku-bičnih metrov drv. Več se poizve pri Janko Suštar v Spitaliču, Motnik. 673

ENONADSTROPNO HIŠO z 9 stanovanji na Selu. 682

Vpraša se Vodmatska ulica 4a, Moste pri Ljubljani. 659

UNIVERSALNI STROJ na roko in pogon, 1 trakasta žaga in bencinmotor 3/4 HP. Naslov: Rud. Knez, Radeče pri Zidanem mostu. 682

SLUŽBE:

STRUŽNIK (Elsendreher), dobro izurjena mlajša moč se sprejme takoj v trajno delo. Ponudbe na »Vulkan«, tvornica gumijevih izdelkov, Kranj. 683

VAJENEC dobrih starišev, ne izpod 15 let, se sprejme za pekarsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru. Maks Čahun, pek, Trbovlje II. 678

TRGOVSKI POMOČNIK, izčen v mešani in lesni stroki, vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, 21 let star, voja-skega popolnoma prost, zmožen samostojno voditi podružnico, želi mesta na deželi z vso oskrbo v hiši. Ponudbe na I. Leder, Ponik-va ob južni železni. 674

NOVO POKRITO ENO-MLADENEC, invalid star 27 let se želi izučiti za kro-jača. Cenjene ponudbe in pogoje prosí na naslov: Stanislav Zagar, Damej, p. Vinica, Dolensko. 670

GOSPODIČNA želi preme-niti dosedanje pisarniško mesto, najraje kam izven Ljubljane, tudi na deželo. Ima več let pisarniške prak-se. Cenj. ponudbe prosí pod šifro »Zanesljiva« na upravo lista. 665

URARSKEGA, samostojne-ga pomočnika išče Tomo

Paver, urar in zlatar, Va-raždin. Nastop takoj. 655

KLEPARSKEGA POMOC. NIKI v trajno delo sprejme Alojz Kojče, klepar v Cerkl-nici pri Rakeku. 658

RAZNO:

LEPO OPREMLJENA SO-BA s posebnim vzhodom za dva gospoda v sredini me-sta. Naslov pove uprava li-sta. 685

DRUŽABNIK se išče za pri-družitev k mlazarski obrti in za lesno trgovino. Prostor

v bližini drž. kolodvora se odstopi brezplačno. Naslov v upravi lista. 684

DRVA oddaja vsako mno-zino. Rezanj drv z motor-nim obratom. Ludvik Her-sič, na Friskovcu za prel-belg. vojašnico. 671

ISČE SE STANOVANJE z 2 ali vsaj 1 sobo in kuhinjo (ali tudi seba s kuhinjo) za takej proti nagradi. Ponud-be p.a »Stanovanje« na upravo lista. 633

Blago

za prevleko divanov in druce-pohištva v veliki izbiri, različno platno in lute za tapet-nike, sedarje itd. priporočila A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mesni trg 2

P.n. gospodinj, šivilje, kro-jače, čevljarje, in sedlarje opo-zarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji

„Gritzner“

v vseh opre-mah materijal pred-voljni. cene najnižje edino le pri

Josip Petelincu

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Pouk v vozenju brezplačen!

Istotam tola, olje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srajce, kravate, ščetke, palice.

Galanterija, gumbi, na veliko in malo!

Najnižje cene! Točna postrežba!

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg 15

Izdelovatelj

dežnikov

Na drobno Na debelo

ZALOGA

sprehajalnih palic.

Popravila točno in solidno.

Apno

neugašeno, 1a kvalitete nudi več vagonov po zmerani ceni

tovarka Miloš Regovec

apnenec

Jesenice.

Suhe gobe

in kumno

kupuje

Sever & Co., Ljubljana

Wolfova ulica 12.

Kompanjona

s ca K 1.000.000.— kapitala išče dobroidoča trgovina na zelo prometnem kraju. Do (družabnika) pise je poslati na upravo lista pod šifro: »K. L. F. št. 1000“.

Novootvorjena veletrgovina usnja

JAKOB DEUTSCH in DRUG

ZAGREB, Martičeva 10.

(Jurisčeva ul.) Telefon 3-63.

Priporočila z najsolidnejšo postrežbo svo-je bogata skladišča vseh vrst tu-in inozemskih izdelanih kož. Kupuje po najboljši ceni vsako množino surovih kož.

„DOXA“ ure

„OMEGA“ ure

za železničarsko službo.

F. ČUDEN

Ljubljana

Prešernova ul. 1.

Staro, lito železo

kupujejo

Strojne tovarne in livarne, d.d. v Ljubljani.

Barvarski mojster

se išče za takojšnji nastop (po-ročen ima prednost). Ponudbe :-: na upravo lista pod šifro :-: „FARBENMEISTER“.

Išče se lokal v Ljubljani

primeren za kako trgovino, na razmeroma prometnem kraju. Ponudbe pod „lokal“ na upravo lista.

„SINTA“

Splošna industrijska in trgovska družba z o. z.

LJUBLJANA Miklošičeva cesta 15

Z našega skladišča v Ljubljani nudimo, dokler traja zaloga:

Podkove za konje

„Styria“ kavine mlinčke

Vile, jek ene, z 4 rogiji, 12" dolge

Kladiva za gramoz (Schotterschlägel)

Cveke za pete, v zabojih po 50 kg

Svinčnike, znamke „Staedler“

„Puch“ kolesa.

Cene zelo ugodne!

Trboveljska premogokopna družba

kupi za takojšnjo dobavo:

60 m³ — 20 mm

60 m³ — 25 mm

80 m³ — 30 mm

100 m³ — 40 mm

100 m³ — 50 mm

močnih smrekovih desk.

Cenjene pismene ponudbe tudi za delne dobave se prosí na naslov: Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana.

J. Reich, Ljubljana.

Sprejemališče: Šelenburgova ul. 5.

Podružnice: Maribor, Zagreb, Ko-čevje, Novo mesto.

Zvezna tiskarna in knjigarna

V LJUBLJANI - Wolfova ulica št. 1.

Poštni predal 74. :: :: :: :: :: Telefon 359.

Izvršuje vsa tiskarska dela po konkurenčnih cenah ter se za cenjena naročila najtopleje priporočila.

Zahtevajte proračun!

Točna postrežba!